HELG

Reisegal vinter-festsjef

Når vinterfestsjefen ikke er i Arendal, reiser han til fjerne og litt ukjente land. Nå vil han oppsøke stater og dyr som kan forsvinne.

Tekst: Irene Hegge Guttormsen. Foto: Erik Holand.

Hans Birger Nilsen (59) vil få barn ut på skitur i byen under Arendal vinterfestival. Etter det går ferden til tigerens land eller til ukjente høyfjellssletter.

Javel?

Pappkoppen fylles med kaffe, og en tallerken med frukt står på bordet denne januartorsdagen.

Oppunder takskjegget utenfor vinduene i Agderpostens kantine henger en fyr som fjerner istapper.

Hans Birger Nilsen fryder seg over blå temperaturer. Nå lyser det litt rødt på yr.no, men han satser på at de blå tar overhånd igjen.

27.–31. januar er det nemlig vinterfestival i Arendal sentrum for femte gang.

Liker oversikt. Arrangementssjefen skal arrangere igjen. Slik han har gjort mange ganger før. Han liker å ha oversikt.

Han jobber som beredskapsansvarlig i Arendal kommune og har nylig også blitt kommuneplanlegger i forbindelse med kommende rullering av kommuneplanen.

59-åringen kommer fra jordbrukskommunen Lier. Der var det for noen tiår siden vanlig at store gårder hadde mange ansatte. Dermed vokste Hans Birger opp blant 14.000 frukttrær på en storgård der foreldrene var ansatt og bodde.

Samler på T-skjorter. Faren var gartner, og sønnen havnet på landbruksutdanning på Ås. Etter noen år som leder i en forsøksring i Ryfylke, kom han i 1988 til Arendal.

– Jeg jobbet som fylkesagronom med rådgivning til jej folte at papirene tok overhånd. Da jeg fikk mulighet til fast jobb i Canal Street, tok jeg den, forteller Hans Birger Nilsen.

Han har vært med i Canal Streetgjengen i mange år. Først noen år som frivillig ansvarlig for vaktholdet, så ansatt som daglig leder i tre og et halvt år, før han igjen tok sin tidligere frivilligrolle.

Nøyaktig hvor mange Canal street-år han har skrive på CV-en, er han litt usikker på.

– Men det er 16–17 år. Jeg relaterer det til T-skjortene som jeg alltid tar vare på, men de første årene sto det ikke årstall på dem ...

Samler på land. Han er en fyr som liker å hive seg på et fly. Fri og frank er han, dermed kan ferier benyttes slik han vil.

Fra utsiden kan det se ut som om han nærmest samler på land. Han har ialfall vært i over 70 av verdens rundt 200 nasjoner. an reiser ofte sammen med kommunekollega Frank Kvarstein.

– Vi begynte å reise sammen i 2000 da vi tok en tur på noen elver i Russland. Siden har vi vært mange andre spennende steder, forteller Hans Birger Nilsen og tar en drue.

> «Jeg liker festivaljobbing - det er ubyråkratisk. Man setter ikke ned utvalg - man løser ting med en gang»

Tiger og øyer. Han er litt ekstra glad for turen til Syria i 2009 og synes det har vært sterkt å se at kjente monumenter i dette krigsherjede landet sprenges i filler.

– Det er jo en del ting som kan bli borte, så nå vil jeg gjerne reise for å opplève dyr og for eksempel øystater i Stillehavet som kan forsvinne.

Han har sett mange utryddingstruede dyr i Afrika – elefanter og andrer storheter. Nå er drømmen å se tiger i sitt rette element i India, og i skrivende stund syser han med planer om å sikre seg billett dit uti februar. Men det kan også fort bli en tur til høyfjellssletten i Tadsjikistan som grenser til Usbekistan, Kirgisistan, Kina og Afghanistan i stedet.

– Det er mange billige flybilletter nå!

Sovjetstater og Iran. Han har opplevelser fra land som Georgia og Armenia – et fruktbart område med god mat, god vin, ordna forhold, behagelig prisnivå, svartehavskyst og de høyeste fjell.

Tidligere sovjetstater er interessante – som nevnte Usbekistan der klær, bygninger og mye annet ikke er særlig påvirket av vesten.

Iran var en drøm å reise rundt i – mer vestlig enn han hadde trodd og masse hyggelige mennesker.

I Australia besøkte han en niese – og dette er eneste land der han har vært nødt til å oppgi navn på pårørende for han satte seg på et tog – fra Adeleide til Sydney, et område med store, øde strekninger.

Kjørte på dødsveiene. Et par uker i Bolivia ble til fire da veien inne i jungelen der han besøkte en bekjent, raste ut i regnfeiden. Han kom seg lang inn i Amazonas til denne kompisen – via buss på de skalte dødsveiene, kano og beina – flere dagers tur til sammen. Blåniklalen i Etiopia kan også anbefales.

Reise-Nilsen har vært i alle verdensdeler bortsett fra Antarktis.

Dropper fotoforbudland. Landet som ligger nederst på prioriteringslisten hans, er Saudi-Arabia. Der er det for strengt. De har for eksempel et strikt fotoforbud – og fotografering er en viktig bit av Nilsens reiser. Han har visst også en litt «sær» hobby – nemlig å fotografere blomster.

– Da jeg begynte i Canal Street, fant vi ut at jeg likte å fotografere blomster, mens Mats (Aronsen red.anm.) fotograferte fugler, humrer han.

Verdenshistorie i hodet. Reisekompis Frank Kvarstein forteller at Nilsen alltid er svært godt informert om stedene de besøker.

– Han har de store linjene i verdenshistorien i hodet og kan alltid sette hendelser og historier inn i en sammenheng. Hans Birger er en veldig interessant samtalepartner. Han er vitebegjærlig og når vi reiser, er vi alltid tidlig oppe for å oppleve stedet vi er på, sier Kvarstein.

For få år siden feiret de to 1. mai i Transdniester, en utbryterrepublikk i Moldova rett nord for Svartehavet på grensen mot Ukraina der det sto sovjetiske soldater. Dette er ifølge Kvarstein noe av det nærmeste man kommer gamle Sovjetunionen.

Opplevelsene er mange. De har også nytt han som skal ha vært Russlands nest mest dekorerte mann – nå avdøde Mikhail Kalashnikov som oppfant våpenet ved samme navn.

Frivillige i beredskap. I jobben som beredskapsleder, skal han sørge for at Arendal kommune er best mulig rustet hvis det oppstår uvanlige situasjoner – som veldig store snøfall og annet ekstremvær, omfattende strømbrudd, eller terror,

– Tidligere hadde kommunen flere mennesker i systemet som kunne flyttes på hvis man trengte ekstra innsats et sted, nå setter vi i sving frivillige. Vi trenger til enhver tid oversikt over hvilke ressurser vi har å spille på, sier mannen som også er sikkerhetsansvarlig for Arendalsuka.

Har samlet på snø. Han har også en beredskapsplan for Arendal vinterfestival. Han har i lengre tid sørget for at de som bruyter i Arendal sentrum, legger snø i hauger på åpne plasser i byen

Det planlegges nemlig for første gang skirenn gjennom Arendals gater, og da må man jo ha nok snø.

Smelter det fro mye snø, kan han få hentet mer hvitt.

Fakkelstafetten som arrangeres landet rundt i forbindelse med ungdoms-OL på Lillehammer i februar, kommer til Arendal fredagen under vinterfestivalen så da blir det mye action i byen. Blant annet kommer snøbrettkjørere fra skigymnaset på Hovden for å holde oppvisning.

– Jeg liker festivaljobbing – det er ubyråkratisk. Man setter ikke ned utvalg – man løser ting med en gang, sier Nilsen.

Innsamling av klær. Han har i mange år brukt mye tid på innsamling av klær og utstyr til Arendals venskapsby i Latvia, Rezekne. Han ivrer dessuten for økologisk mat.

Hans Birger Nilsen har mange baller i luftta og mye forskjellig å bryne seg på. Når han skal slappe av, lytter han til musikk. Gjerne noe nytt og spennende.

I det siste har også han lyttet mye til nylig avdøde David Bowie.

Men akkurat nå følger han med på varmeklinger, håper på kaldt vintervær og på at han skal slippe å måtte frakte 45 lastebillass fra andre steder og ned til Arendal sentrum.

Uansett blir det vinterfestival for femte gang – for Hans Birger Nilsen har alltid en plan.